

Datum
2022-08-31
Adress
Lugna gatan 82
Diarienummer
FSKF-2022-11567

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Remiss angående motion av Stefana Hoti (MP) och Janne Grönholm (MP) om att anta en nollvision om särskilt utsatta områden STK-2021-733

Förskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Motionen innehåller tre förslag. När det gäller det första förslaget, att uppdra kommunstyrelsen att anta en nollvision om särskilt utsatta områden, avstår förskolenämnden från synpunkter. De två andra förslagen handlar om att uppdra kommunstyrelsen att tillsammans med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för varje enskilt utsatt område samt inrätta en kunskapsbank med åtgärder som kan sättas in när ett område riskerar att bli klassat som särskilt utsatt. Förskolenämnden anser att syftet med och avgränsningen av handlingsplan och kunskapsbank är oklara och föreslår därför kommunfullmäktige att avslå de förslagen.

Yttrande

Inledningsvis vill förskolenämnden understryka att de intentioner som uttrycks i motionen, det vill säga att motverka en normalisering av att vissa områden i Malmö klassas som särskilt utsatta samt att barn som växer upp i sådana områden inte ska behöva bli indragna i kriminalitet, är lovvärda. Däremot ställer sig nämnden tveksam till att de förslag som presenteras kommer att få avsedd effekt. Motionen innehåller tre förslag, och nedan följer förskolenämndens synpunkter kring vart och ett av dessa förslag.

Miljöpartiet föreslår kommunfullmäktige besluta:

- *att uppdra kommunstyrelsen att anta en nollvision om särskilt utsatta områden.*

Förskolenämnden avstår här från synpunkter, då förslaget riktas mot kommunstyrelsen. Förskolenämnden har svårt att överblicka konsekvenserna av vad det skulle innebära om förslaget bifölls.

- *att uppdra kommunstyrelsen att tillsammans med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för varje enskilt utsatt område i dialog med de boende, polisen, näringsliv och civilsambället.*

Förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att förslaget avslås. Syftet med en sådan handlingsplan framstår som oklart. Enligt en rapport från Delmos¹ är det av stor vikt att kommuner som vill använda polisens områdesindelning som grund för sitt arbete gör det med insikt om klassificeringens syfte. Om syftet är brottsprevention eller arbete mot kriminell påverkan, är det enligt Delmos lämpligt att använda polisens områdesindelning, som är baserad på ett nationellt bedömningsarbete utifrån lokala områdesbeskrivningar och ett livsvillkorsindex som tagits fram i samarbete med forskare. Om arbetet däremot handlar om att motverka socioekonomiska skillnader och boendesegregation finns det en annan indelning av *områdestyper*, baserad på ett sammanvägt socioekonomiskt index.

Förskolenämnden ställer sig även tveksam till mervärdet av att ytterligare handlingsplaner tas fram. Det är oklart vad sådana handlingsplaner kan tillföra till de insatser som redan pågår. Fler handlingsplaner kan snarare riskera att bidra till mer parallellarbete och administration. Det finns idag en rad samarbeten i syfte att skapa likvärdiga uppväxtvillkor för alla barn. Några exempel som lyfts fram i förskolenämndens budget 2022² är arbetet med öppna förskolor och familjecentraler, SBUM (Samverkan för barn och unga i Malmö) som bland annat arbetar med modellen Trygga barnet, samt CTC (Communities that care), insatser som både är kopplade till förskolans breda uppdrag att utjämna skillnader i barns förutsättningar och innehåller samverkan med andra aktörer för att uppmärksamma barn och unga i utsatthet. Förskoleförvaltningen ingår därutöver i ett samarbete med BID (Boende, integration och dialog) Malmö. Det långsiktiga arbetet med Agenda 2030 kan också sägas ligga i linje med de avsikter som uttrycks i motionen, fast med en bredare ingång, vilket sannolikt är vad som behövs för att bemöta problematiken utifrån ett fokus på barn och ungas uppväxtvillkor.

Nämnden anser även principiellt att förslaget är av en sådan karaktär att det bör hanteras inom ramen för budgetprocessen, så att även finansieringsfrågan adresseras. Budgeten utgör det övergripande och överordnade styrdokumentet för stadens nämnder och återger vilka ambitioner som finns för stadens utveckling. Motionens förslag kräver resurser, och genom att hantera dem i samband med budgetprocessen förtydligas det även vilka nämnder som är berörda.

- *att uppdra kommunstyrelsen tillsammans med berörda nämnder att inrätta en kunskapsbank med åtgärder som kan sättas in när ett område riskerar att bli klassat som särskilt utsatt.*

Förskolenämnden föreslår kommunfullmäktige att förslaget avslås. Det är svårt att avgränsa vad som bör ingå i en sådan kunskapsbank, då ett brottsförebyggande arbete handlar om både universell, selektiv och indikerad prevention.³ Problematiken är komplex och att rikta uppmärksamheten mot insatser som ska sättas in när ett område väl riskerar att klassas som

¹ Delegationen mot segregation (2022). *Skillnader och likheter mellan polisens lista och områdestyperna*. Delmos 2021/568.

² Nämndsbudget 2022, Förskolenämnden.

³ BRIS rapport 2022:2. *Barns rättigheter i skottlinjen: Om gängkriminalitet och barns uppväxtvillkor*.

särskilt utsatt, kan bidra till att kortsiktigt mätbara insatser prioriteras på bekostnad av det långsiktigt förebyggande arbetet. Behovet av åtgärder kan dessutom antas vara olika beroende på områdets karaktär, vilket också är utgångspunkten för arbetet inom CTC. Idag pågår arbete med olika typer av förebyggande insatser i en rad olika sammanhang. Även om nämnden instämmer i att det är viktigt att ta tillvara befintliga kunskaper, framstår förslaget som alltför snävt för att bli verkningsfullt. Kunskapsunderlag från bland annat Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö, Tillväxtkommissionen, CTC samt en nyligen publicerad nulägesbild om Malmö stads arbete mot segregation⁴ utgör några av befintliga underlag som kan vägleda arbetet framåt.

Förskolenämnden vill avslutningsvis understryka vikten av att det sker ett kontinuerligt, långsiktigt arbete för att stärka kvaliteten och likvärdigheten inom utbildningen i Malmö. I BRIS rapport om gängkriminalitet och barns uppväxtvillkor lyfter både barn och experter fram utbildningens betydelse för de barn som bor i utsatta områden, och att det krävs en utbildning av god kvalitet med personal som förmår möta varje barn utifrån deras olika förutsättningar och behov. Tidiga insatser är avgörande för att utjämna skillnader i barns uppväxtvillkor.⁵ Förskolenämndens verksamhetsområde handlar om att erbjuda alla barn utbildning av en hög och likvärdig kvalitet, som kan uppväga skillnader i barns förutsättningar och därigenom bidra till ett socialt hållbart Malmö. I den rapport som beskriver de senaste 25 årens insatser mot segregation i Malmö stad⁶ lyfts utbildning fram som en viktig faktor för att motverka segregation och utsatthet, men det nämns samtidigt att utbildning inte kan betraktas som en riktad insats utan som ett brett förebyggande arbete. Därför vill förskolenämnden framhålla vikten av att fokusera på det långsiktiga arbetet för likvärdighet som bedrivs inom Malmö stads förskolor, och att då använda de kunskapsunderlag och analysverktyg som bäst lämpar sig för ändamålet.

Ordförande

.....
Rose-Marie Carlsson (S)
.....

Nämndsekreterare

.....
Louise Säfström
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]

⁴ Cederholm, C. (2022) *Rapport om Malmö stads insatser för att motverka segregation: En nulägesbild 2021–2022*. Stadskontoret, Malmö stad.

⁵ Vetenskapsrådet (2015). *En likvärdig förskola för alla barn – innebörder och indikatorer*.

⁶ Popoola, M., Korp, E. & Apicella, A. (2022) *25 års insatser mot segregation: Integrationsarbete i Malmö stad*. Stadskontoret, Malmö stad.